

Kainuun nykytila-analyysi

Strategiaseminaarin 20.6.2018 tulokset

Aluekehittämisen konsulttitoimisto **MDI**

Strategiaseminaari 20.6.2018

TAVOITTEET

- Kirkastaa uuden maakuntastrategian sisältöjä
- Saada kuva maakuntauudistuksen valmistelun tilasta ja keskeisistä kysymyksistä
- Työstää yhdessä maakunnan palvelulupauksia sekä tulevan maakunnan tavoitteita ja arvoja

KÄSITELTÄVÄT TEEMAT

- Vahvimmat menestystekijät ja tärkeimmät ongelmat, joihin sote- ja maakuntauudistuksen tulee reagoida
- Toimintaa ohjaavat arvot
- Palvelulupaus
- Tiedolla johtaminen
- Asiakslähtöisyys, asiakasosallisuus, paikkaperusteisuus ja kansalaisosallisuus
- Konsernirakenteen strategisuus

Strategiaseminaari järjestettiin erikseen maakunta- ja soteuudistuksen valmisteleville työryhmille ja maakunnallisille luottamushenkilöille

Tulosten esittäminen

MENESTYSTEKIJÄT, ONGELMAT JA ARVOT

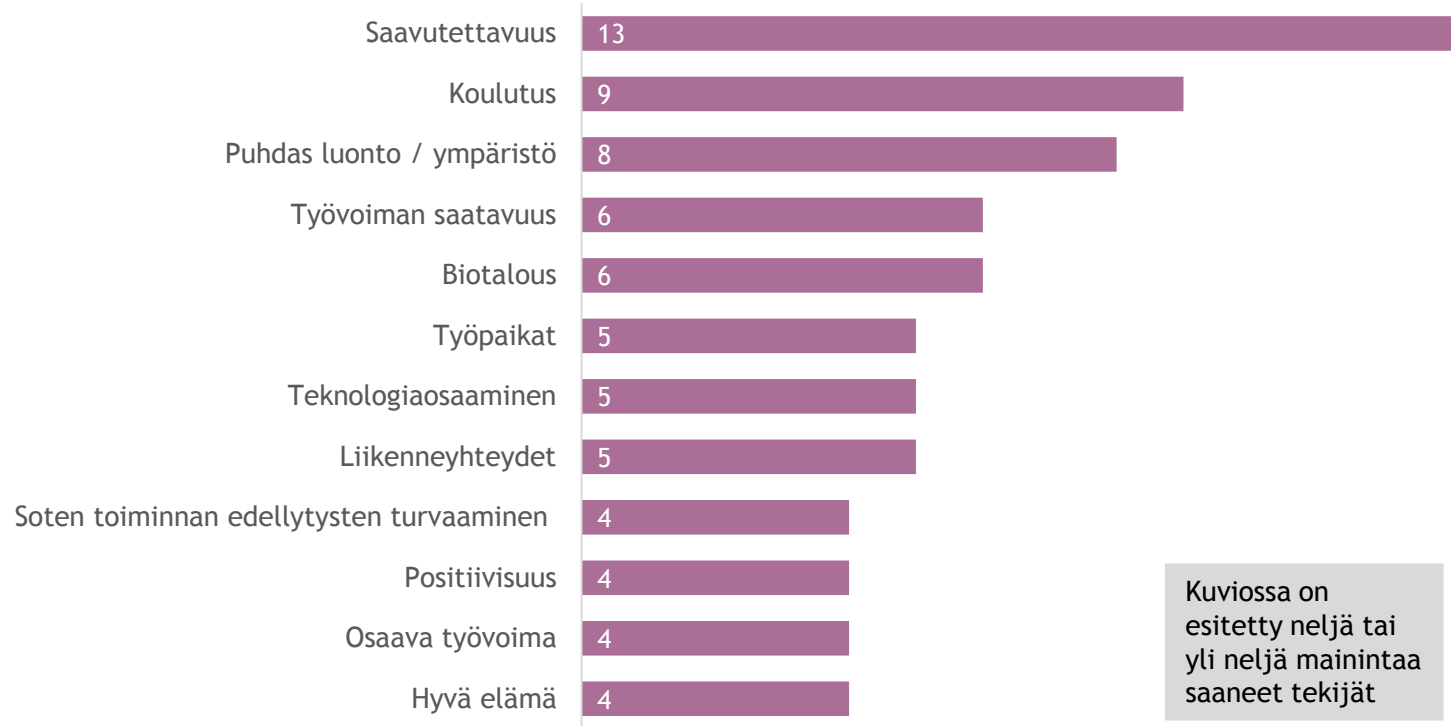
- Menestystekijät, ongelmat ja arvot käsiteltiin seminaarissa yhteisesti siten, että jokainen sai listata kussakin teemassa tärkeimmän muuttujan, jonka jälkeen niistä äänestettiin yhteisesti.
- Menestystekijät, ongelmat ja arvot on esitetty kuvaajin, joissa kuvataan kokonaisvastaajamäärä (N) sekä mainintojen määrät per maininta. Alle neljä ääntä saaneet vastaukset on jätetty pois tarkastelusta.
- Virka- ja luottamushenkilöiden vastaukset on esitetty erillisillä kalvoilla.

RYHMÄTÖIDEN TEEMAT

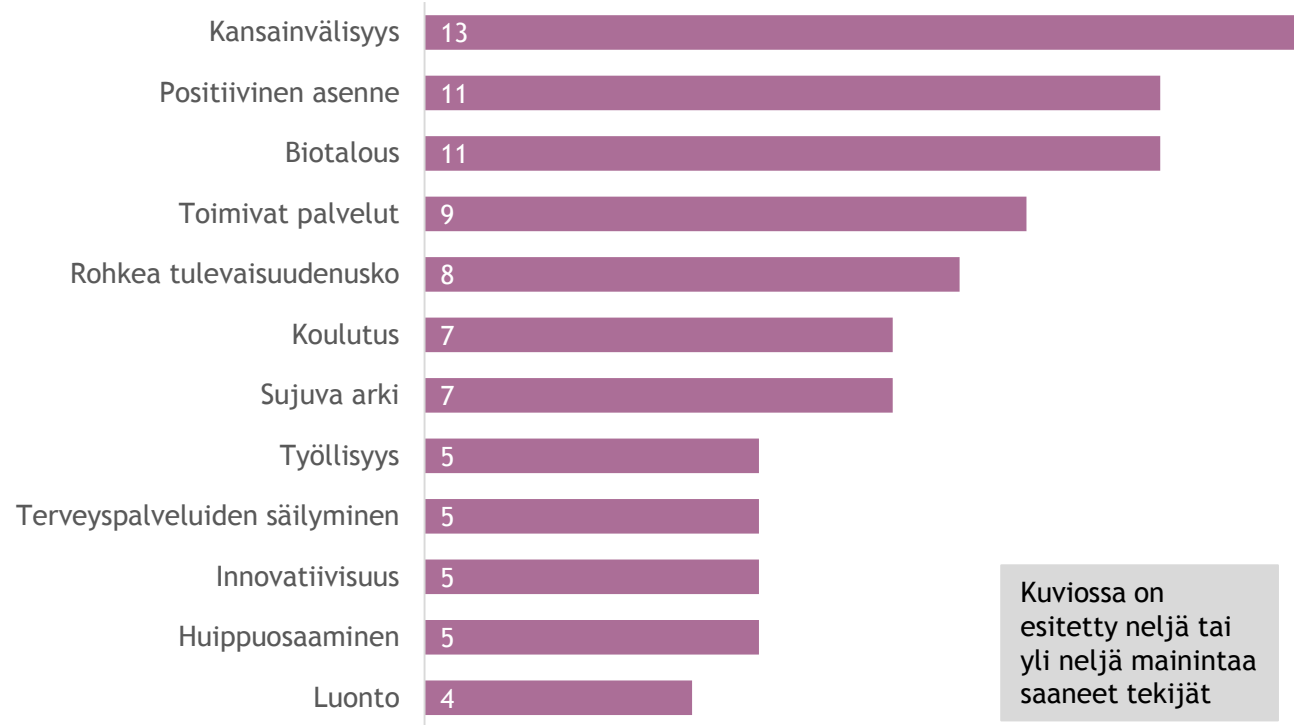
- Ryhmätöiden teemat olivat palvelulupaus; tiedolla johtaminen; asiakaslähtöisyys, asiakasosallisuus paikkaperusteisuus ja kansalaisosallisuus sekä konsernirakenteen strategisuus
- Jokaisessa teemassa oli alakysymyksiä, joihin työstettiin vastauksia pienryhmissä. Kaikkien ryhmien vastaukset koottiin yhteen per alakysymys. Vastauksille oli mahdollista antaa äänensä, joten osa vastauksista on saanut lisä-ääniä ja osa on vain yhden vastaajan mainitsemia.
- Alakysymysten vastauksissa on esitetty kokonaisvastaajamäärät sekä äänten määrät per maininta. Muutluokassa on esitetty yksittäisiä, mutta merkityksellisiä mainintoja.
- Virka- ja luottamushenkilöiden vastaajamäärät ja maininnat on esitetty erikseen.

VAHVIMMAT MENESTYSTEKIJÄT

Mitä menestystekijöitä tulevan maakuntakonsernin pitäisi pystyä vahvistamaan Kainuussa? (N=39)

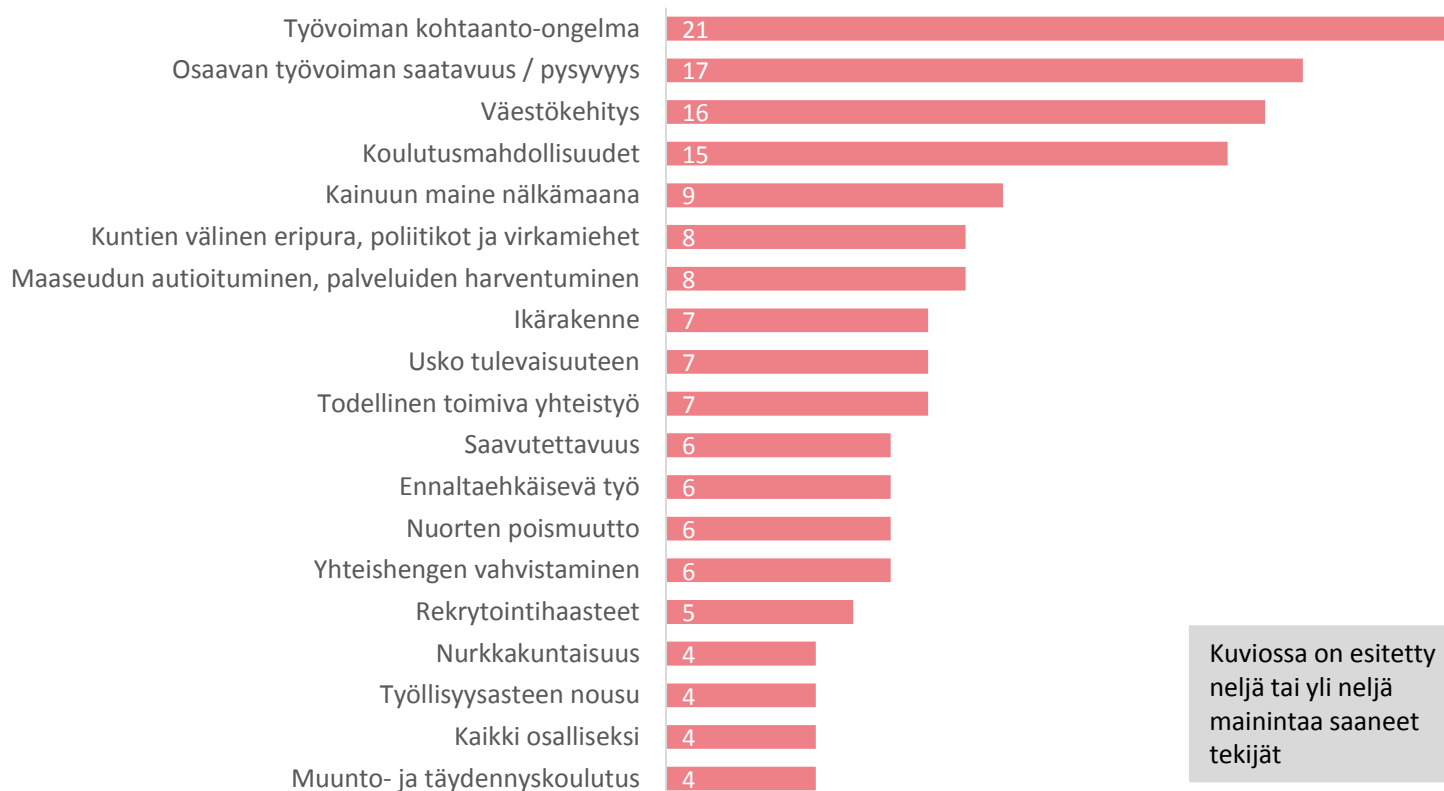
Mitä menestystekijöitä tulevan maakuntakonsernin pitäisi pystyä vahvistamaan Kainuussa? (N=37)

Kuviossa on esitetty neljä tai yli neljä mainintaa saaneet tekijät

TÄRKEIMMÄT ONGELMAT

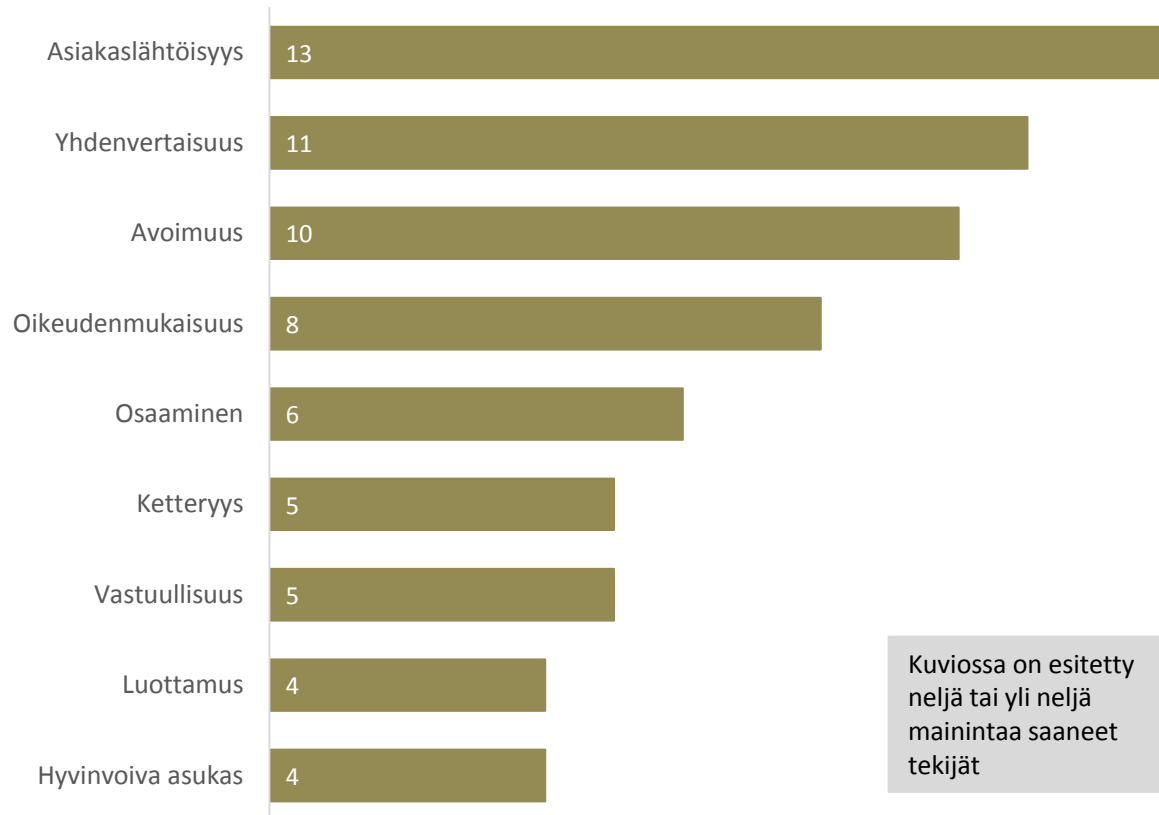
Mitä ongelmia tulevan maakuntakonsernin pitää pystyä ratkaisemaan tai lieventämään? (N=39)

Mitä ongelmia tulevan maakuntakonsernin pitää pystyä ratkaisemaan tai lieventämään? (N=38)

Kuviossa on esitetty
neljä tai yli neljä
mainintaa saaneet
tekijät

TOIMINTAA OHJAAVAT ARVOT

Mitä ovat mielestäsi keskeisiä tulevan maakuntakonsernin arvoja? (N=26)

Mitä ovat mielestäsi keskeisiä tulevan maakuntakonsernin arvoja? (N=32)

Kuviossa on esitetty neljä tai yli neljä mainintaa saaneet tekijät

PALVELULUPAUS

Palvelulupaus on julkinen maakunnallisen palvelujen järjestäjän asukkaille osoitettu tahdonilmaisu siitä, miten maakunta toteuttaa järjestämisvastuullaan olevat palvelut alueelliset olosuhteet huomioiden. Palvelulupaus ei muuta lailla säädettyjä maakunnan palvelujen järjestämisen velvoitteita.

Mitä osatekijöitä palvelulupaukseen pitäisi ehdottomasti mielestäsi liittää?

- Virkahenkilöt (n=8)
 - Tapa ja asenne toimia, 6 ääntä
 - Palvelulupaus
vetovoimatekijäksi, luvataan pitää siitä kiinni, 4 ääntä
 - Palvelulupauksen määrittelyä ei saa ohjata nykyiset resurssit, toiminta ja palvelut, 4 ääntä
 - Ketteryys ja nopeus, 3 ääntä
 - Palvelulupauksen muuntaminen käytännön tekemiseksi, 2 ääntä
- Luottamushenkilöt (n=6)
 - Teemoina: sote-palvelut, puhdas luonto, elinvoiman kehittäminen, 3 ääntä
 - Alueellinen tasapuolisuus palveluiden saatavuudessa, 3 ääntä
 - Maaseutuvaikutusten arviointi, 2 ääntä

Miten palvelulupauksesta tehdään Kainuun vetovoimatekijä ja vahvuus?

- Virkahenkilöt (n=3)
 - Tekemällä palvelulupauksesta ymmärrettävä ja erottuva. Helppo tulla ja saada tietoa eri palveluista. Viestinnän on oltava osallistavaa ja yksilö mukaan ottavaa. Palvelurakenteen on oltava monipuolista ja asiakaslähtöistä. Palvelujen tuotantomuodon on oltava laaja-alaista siten, että se sisältää tarveperusteisesti niin lähipalvelut kuin myös digi-palvelut. 2 ääntä.
 - Yhden luukun periaate, 1 ääni
- Luottamushenkilöt (n=16)
 - Erinomaisen työnantajan maine, 5 ääntä
 - Maakunnan yhteistyö kuntien kanssa, yhteinen palvelulupaus, yhteinen Kainuu, 4 ääntä
 - Hiljaisuus ja rauha, 4 ääntä
 - Erottuminen, kokeilut imagon kohottamisen välineinä, 4 ääntä
 - Asukkaiden kohtelu tasavertaisesti, 4 ääntä
 - Henkilöstön liikkuvuuden mahdollistaminen maakunnassa, 3 ääntä

Miten varmistetaan, että palvelulupaus ohjaa maakuntakonsernin toimintaa?

- Virkahenkilöt (n=4)
 - Ei lupaa enemmän kuin on mahdollista toteuttaa, 2 ääntä
 - Huomioi muuttuvat tekijät, ennakointi ja reagointi, 1 ääni
- Luottamushenkilöt (n=6)
 - Asiakaspalautteen huomiointi konsernin toiminnassa, 2 ääntä
 - Muut: Kuntien ja maakunnan välisen vuorovaikutuksen toiminnan varmistaminen, asukkaiden mukaanotto palvelulupauksen muotoiluun, palvelulupauksen seuranta

Miten palvelulupauksen osatekijöiden toteutumista tulisi seurata, mitata ja arvioida?

- Virkahenkilöt (n=4)
 - Mittaamisen reaaliaikaisuus, mittaaminen lyhyemmällä ajalla, 2 ääntä
 - Muut: vuorovaikutteisuus, ruohonjuuritason kehittämisideoiden tuominen julki
- Luottamushenkilöt (n=4)
 - Tavoitteiden ja mittaristojen määrittely sekä seuranta osavuosisiraporteissa, mittariesimerkkeinä hoitoon pääsy, käsittelyajat, asiakaspalaute ja -kokemus
 - Asukasraadin kokoaminen, 2 ääntä
 - Muut: Asiakaspalautejärjestelmän laatiminen

Miten maaseutunäkökulma tulisi huomioida sote- ja maakuntaudistuksessa?

- Virkahenkilöt (n=2)
 - Kaikkien toimijoiden toiminnan yhdistäminen, 1 ääni
 - Muut: maaseudun asioiden käsittely osana Kainuuta, ei erillisenä vs. maaseudun erityisyys, taloudelliset realiteetit palveluiden järjestämisessä
- Luottamushenkilöt (n=2)
 - Palvelulupausten arvioinnin toteuttaminen kunnittain (paikkakunta ei voi olla este palvelulupauksen toteutumiselle), 2 ääntä
 - Ihmisten kokema saavutettavuus ja sen arviointi, 1 ääni

TIEDOLLA JOHTAMINEN

Miten varmistetaan, että saadaan riittävästi ja oikea-aikaisesti maakunnan kehitystä osuvasti ja ajantasaisesti kuvaavaa tietoa sekä tietoa Kainuun kehitykseen vaikuttavista prosesseista (seuranta, arviointi ja ennakointi)?

- Virkahenkilöt (n=10)
 - Keskeisen tiedon ja mittareiden määrittely, 8 ääntä
 - Asiakaspalautteen kerääminen, 5 ääntä
 - Tieto toiminnaksi, 5 ääntä
 - Ennakointitiedon hyödyntäminen, 4 ääntä
 - Tietojärjestelmät: tiedon saaminen helppoa, 4 ääntä
 - Tiedolla johtaminen ja tiedottaminen eri asioita, 3 ääntä
 - Tiedon visualisointi, 3 ääntä
 - Läpinäkyvyys, 2 ääntä
 - Ymmärrettävän kielen käyttö, 2 ääntä
 - Nopeampi reagointi, 2 ääntä
 - Valtakunnallinen tietoaalusta, 2 ääntä
- Luottamushenkilöt (n=14)
 - Ajantasainen, läpinäkyvä ja avoin tiedottaminen, 6 ääntä
 - Monikanavaisuus tiedon ja viestien jakamisessa, 2 ääntä
 - Tiedon muotoilu ja käytettävyys, asiakasnäkökulma, 2 ääntä
 - Tietoliikenneyhteyksien toiminnan varmistaminen, 2 ääntä
 - Ennakoiva tutkimus, analyysi ja johtopäätökset tutkimuksesta, 2 ääntä
 - Maaseutuvaikutusten arviointiin mukaan kansalaisten ja järjestöjen osallisuus, 2 ääntä
 - Muut: Tietojärjestelmien integrointi, rajapinnat, vuorovaikutuksen merkitys informaatiovirran tulkinnessa

Miten varmistetaan, että seuranta-, arviointi- ja ennakoitietieto huomioidaan maakunnan päätöksenteossa (tiedolla johtamisen vahvistaminen)?

- Virkahenkilöt (n=6)
 - Ennakointitoiminta vahvemmaksi, 2 ääntä
 - Ajantasaisuus, tiedon julkistamisen aikataulu julkiseksi, 2 ääntä
 - Muut: läpinäkyvyys, nopeampi reagointi ennakoitietietoon
- Luottamushenkilöt (n=8)
 - Tutkimustiedon kansantajuistaminen, olennaisen tiedon tiivistäminen, 5 ääntä
 - Vuoropuhelu, 2 ääntä
 - Tiedon ajantasaisuus ja faktaperustaisuus, 2 ääntä
 - Osallisuuden huomioiminen, 2 ääntä

Miten sovitaan yhteen tiedolla johtaminen, poliittinen ohjaus ja toiminnan strategisuus uudessa maakunnassa?

- Virkahenkilöt (n=3)
 - Reagointiherkkyys
 - Yhteinen ymmärrys
 - Faktoilla johtaminen
- Luottamushenkilöt (n=7)
 - Päätöksenteon perustuttava läpinäkyvyyteen ja tutkittuun tietoon, 2 ääntä
 - Henkilöstöllä oltava tavoitteet tiedossa ja mahdollisuus vaikuttaa niihin, 2 ääntä
 - Luottamus eri toimijoiden välillä, 2 ääntä
 - Muut: Tiedon ajankohtaisuus, tietojärjestelmien integrointi

Muuta huomioitavaa ko. teemaan liittyen?

- Virkahenkilöt (n=4)
 - Konserniin tiedolla johtamisen yksikkö osana toimialojen järjestämistehtävää
 - Tiedon jakamisen oltava selkokielistä
- Luottamushenkilöt (n=4)
 - Maaseutu huomioitava myös tietojärjestelmien kehittämisessä ja tiedolla johtamisessa, 2 ääntä
 - Järjestelmien toimivuus tärkeää, 2 ääntä

ASIAKASLÄHTÖISYYS, ASIAKASOSALLISUUS, PAIKKAPERUSTEISUUS JA KANSALAI SOSALLISUUS

Asiakasosallisuus tarkoittaa palvelujen käyttäjien mukaan ottamista palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Asiakslähtöisyys on lähestymistapa, jossa palvelu tai tuote pyritään tekemään mahdollisimman hyvin asiakkaiden tarpeita vastaavaksi. Paikkaperustainen kehittäminen on strategista politiikkaa, jossa tunnistetaan paikallisia ongelmia ja voimavaroja, ja jossa kehitetään aluetta poikkihallinnollisesti ja ratkaisukeskeisesti laajassa kumppanuudessa alueen toimijoiden (mkl. järjestöjen ja muun kansalaisyhteiskunnan) kanssa. Avoin ja vuorovaikutteinen hallinto ja vahva kansalaisosallisuus yhteiskunnassa tarkoittavat, että kansalaisten kuuleminen sekä hallinnon ja kansalaisten vuorovaikutus ja asioiden valmistelun laatu sekä päätösten hyväksyttävyyys ja niihin sitoutuminen vahvistuvat.

Miten a) asiakasosallisuus, b) asiakaslähtöisyys, c) paikkaperustaisuus ja d) kansalaisosallisuus saadaan toteutumaan tulevassa maakuntakonsernissa - millaisia toimintatapoja ja toiminnan rakenteita niiden toteutumisen edellyttää?

- Virkahenkilöt (n=13)
 - Jatkuvan asiakaspalautteen / asiakaskokemuksen kerääminen ja analysointi, 3 ääntä
 - Pysyviä paikallisia rakenteita tunnistamaan tarpeita ja tekemään ratkaisuesityksiä, 2 ääntä
 - Kokemuksellisen asiantuntijuuden huomioiminen kokonaisuudessaan, 2 ääntä
 - Asiakasosallisuus luo luottamusta viranomaisiin ja omiin vaikutusmahdollisuuksiin, 2 ääntä
 - Tiedon ymmärrettävyys, 2 ääntä
 - Muut: yhden luukun periaate, demokraattinen päätöksenteko
- Luottamushenkilöt (n=14)
 - Aukkaiden äänen kuuleminen ja mukaan ottaminen, 5 ääntä
 - Asiakasprosessien kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa, 4 ääntä
 - SuomiAreenan tyyppinen KainuuAreena, 4 ääntä
 - Viestinnän korostaminen, uudet viestinnälliset keinot 3 ääntä
 - Henkilökunnan hyvinvointi, 3 ääntä

KONSERNIRAKENTEEN STRATEGISUUS

Tulevassa maakunnassa ylintä päätösvaltaa käyttävät maakuntavaaleilla valitut maakuntavaltuutetut (poliittinen ohjaus). Maakuntastrategia määrittää tulevan maakuntakonsernin toiminnan tavoitteet ja painotukset (toiminnan strategisuuden). Lisäksi yhtenä keskeisenä maakuntauudistuksen tavoitteena on demokratian ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen.

Miten maakuntakonsernirakenteen kautta voidaan varmistaa ja vahvistaa poliittisen ohjauksen toteutuminen?

- Virkahenkilöt
 - Ei vastauksia
- Luottamushenkilöt
 - Ei vastauksia

Mitä tiedolla johtamisen vahvistaminen edellyttää tulevan maakunnan konsernirakenteelta?

- Virkahenkilöt (n=5)
 - Seurantatietoa strategisten kysymysten toteutumisesta, 4 ääntä
 - Henkilöstön riittävä perehdyttäminen, 3 ääntä
 - Selkeät rakenteet, jotka tukevat konsernin strategisia valintoja, 2 ääntä
 - Asiakaspalautteiden kulku asiakastyöntekijöille
- Luottamushenkilöt (n=4)
 - Yksittäisiä huomioita: sisäisen viestinnän toimivuus, suunnitteluprosessin ulottaminen läpi organisaatorakenteen

Miten palvelulupauksen ohjausvaikutusta voidaan edistää tulevan maakunnan konsernirakenteen avulla?

- Virkahenkilöt (n=10)
 - Johtamisrakenne tiivistää hallinnonalojen yhteistyötä, 7 ääntä
 - Kaiken toiminnan arviointi palvelulupauksen toteutumisen näkökulmasta, 5 ääntä
 - Palvelulupaus ohjaustekijänä toimintojen järjestämiselle ja tuottamiselle, 4 ääntä
 - Seurantatietoa palvelulupauksen toteutumisesta, 3 ääntä
 - Palvelulupauksen mittareiden määrittämisen tärkeys, 3 ääntä
- Luottamushenkilöt (n=4)
 - Asiakaspalautteen hyödyntäminen, 2 ääntä
 - Muut: palvelulupauksen kommunikointi henkilöstölle ja luottamushenkilöille, palvelulupauksen seuranta

Miten maakuntakonsernirakenteen kautta voidaan varmistaa ja vahvistaa poliittisen ohjauksen toteutuminen?

- Virkahenkilöt (n=4)
 - Siiloutumisen sijaan integroituminen ja ratkaisukeskeinen yhteistyö, 3 ääntä
 - Päätäjien ja viranhaltijoiden osaamisen tärkeys, 2 ääntä
 - Valtuustolle riittävän vahva rooli, 2 ääntä
- Luottamushenkilöt (n=5)
 - Henkilöstön perehdyttäminen konsernirakenteeseen, 2 ääntä
 - Poliittisen ohjauksen vahvistaminen: maakuntavaltuustolle tulee luoda selkeä ja vahva rooli sekä budjettivalta, 1 ääni
 - Kokonaisorganisaation pohdinta, matriisiorganisaatiossa erillisten yksiköiden ohjaus vaikeaa, 1 ääni
 - Sote-lautakunnan pilkkominen pienempiin alajaostoihin, 1 ääni
 - Paikallisten yritysten osallistumista palvelujen tuotantoon pitää kannustaa, 1 ääni

Miten konsernirakenteen avulla voidaan parantaa kansalaisten näkökulmien huomioimista suunnittelussa ja päätöksenteossa?

- Virkahenkilöt (n=4)
 - Vaikuttamistoimielinten aktiivinen kuuleminen, 3 ääntä
 - Asiakaspalautteen kerääminen ja toimittaminen, 2 ääntä
- Luottamushenkilöt (n=5)
 - Kuulemistilaisuudet, muut vuorovaikutuskanavat, kannustaminen palautteen antoon, palautteiden huomiointi, 4 ääntä
 - Asukasraadit, yrittäjien kuuleminen, 2 ääntä
 - Muut: joustava konsernirakenne ja -strategia, kumppanuussopimukset kunnan ja maakunnan välille

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO MDI